תלמוד בבלי · ראשונים · פסקי תוספות · סדר מועד

פסקי תוספות על פסחים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פסקי תוספות על פסחים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פסקי-תוספות-על-פסחים/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פירוש א 9
פירוש ב 9
פירוש ג 9
פירוש ד 9
פירוש ה 9
פירוש ו 9
פירוש ז 9
פירוש ח 9
פירוש ט 9
פירוש י 10
פירוש יא 10
פירוש יב 10
פירוש יג 10
פירוש יד 10
פירוש טו 10
פירוש טז 10
פירוש יז 10
פירוש יח 10
פירוש יט 11
פירוש כ 11
פירוש כא 11
פירוש כב 11
פירוש כג 11
פירוש כד 11
פירוש כה 11
פירוש כו 11
פירוש כז 11
פירוש כח 12
פירוש כט 12
פירוש ל 12
פירוש לא 12
פירוש לב 12
פירוש לג 12
פירוש לד 12
פירוש לה 12
פירוש לו 12
פירוש לז 12
פירוש לח 13
פירוש לט 13
פירוש מ 13
פירוש מא 13
פירוש מב 13
פירוש מג 13
פירוש מד 13
פירוש מה 13
פירוש מו 13
פירוש מז 14
פירוש מח 14
פירוש מט 14
פירוש נ 14
פירוש נא 14
פירוש נב 14
פירוש נג 14
פירוש נד 14
פירוש נה 14
פירוש נו 14
פירוש נז 15
פירוש נח 15
פירוש נט 15
פירוש ס 15
פירוש סא 15
פירוש סב 15

פירוש סג 15
פירוש סד 15
פירוש סה 15
פירוש סו 16
פירוש סז 16
פירוש סח 16
פירוש סט 16
פירוש ע 16
פירוש עא 16
פירוש עב 16
פירוש עג 16
פירוש עד 16
פירוש עה 17
פירוש עו 17
פירוש עז 17
פירוש עח 17
פירוש עט 17
פירוש פ 17
פירוש פא 17
פירוש פב 17
פירוש פג 17
פירוש פד 17
פירוש פה 18
פירוש פו 18
פירוש פז 18
פירוש פח 18
פירוש פט 18
פירוש צ 18
פירוש צא 18
פירוש צב 18
פירוש צג 18
פירוש צד 19
פירוש צה 19
פירוש צו 19
פירוש צז 19
פירוש צח 19
פירוש צט 19
פירוש ק 19
פירוש קא 19
פירוש קב 19
פירוש קג 20
פירוש קד 20
פירוש קה 20
פירוש קו 20
פירוש קז 20
פירוש קח 20
פירוש קט 20
פירוש קי 20
פירוש קיא 20
פירוש קיב 21
פירוש קיג 21
פירוש קיד 21
פירוש קטו 21
פירוש קטז 21
פירוש קיז 21
פירוש קיח 21
פירוש קיט 21
פירוש קכ 21
פירוש קכא 22
פירוש קכב 22
פירוש קכג 22
פירוש קכד 22
פירוש קכה 22
פירוש קכו 22

פירוש קכז 22
פירוש קכח 22
פירוש קכט 22
פירוש קל 23
פירוש קלא 23
פירוש קלב 23
פירוש קלג 23
פירוש קלד 23
פירוש קלה 23
פירוש קלו 23
פירוש קלז 23
פירוש קלח 23
פירוש קלט 24
פירוש קמ 24
פירוש קמא 24
פירוש קמב 24
פירוש קמג 24
פירוש קמד 24
פירוש קמה 24
פירוש קמו 24
פירוש קמז 24
פירוש קמח 24
פירוש קמט 25
פירוש קנ 25
פירוש קנא 25
פירוש קנב 25
פירוש קנג 25
פירוש קנד 25
פירוש קנה 25
פירוש קנו 25
פירוש קנז 25
פירוש קנח 26
פירוש קנט 26
פירוש קס 26
פירוש קסא 26
פירוש קסב 26
פירוש קסג 26
פירוש קסד 26
פירוש קסה 26
פירוש קסו 27
פירוש קסז 27
פירוש קסח 27
פירוש קסט 27
פירוש קע 27
פירוש קעא 27
פירוש קעב 27
פירוש קעג 27
פירוש קעד 27
פירוש קעה 27
פירוש קעו 28
פירוש קעז 28
פירוש קעח 28
פירוש קעט 28
פירוש קפ 28
פירוש קפא 28
פירוש קפב 28
פירוש קפג 28
פירוש קפד 28
פירוש קפה 28
פירוש קפו 29
פירוש קפז 29
פירוש קפח 29
פירוש קפט 29
פירוש קצ 29

פירוש קצא 29
פירוש קצב 29
פירוש קצג 29
פירוש קצד 29
פירוש קצה 29
פירוש קצו 30
פירוש קצז 30
פירוש קצח 30
פירוש קצט 30
פירוש ר 30
פירוש רא 30
פירוש רב 30
פירוש רג 30
פירוש רד 30
פירוש רה 31
פירוש רו 31
פירוש רז 31
פירוש רח 31
פירוש רט 31
פירוש רי 31
פירוש ריא 31
פירוש ריב 31
פירוש ריג 31
פירוש ריד 32
פירוש רטו 32
פירוש רטז 32
פירוש ריז 32
פירוש ריח 32
פירוש ריט 32
פירוש רכ 32
פירוש רכא 32
פירוש רכב 32
פירוש רכג 33
פירוש רכד 33
פירוש רכה 33
פירוש רכו 33
פירוש רכז 33
פירוש רכח 33
פירוש רכט 33
פירוש רל 33
פירוש רלא 34
פירוש רלב 34
פירוש רלג 34
פירוש רלד 34
פירוש רלה 34
פירוש רלו 34
פירוש רלז 34
פירוש רלח 34
פירוש רלט 34
פירוש רמ 35
פירוש רמא 35
פירוש רמב 35
פירוש רמג 35
פירוש רמד 35
פירוש רמה 35
פירוש רמו 35
פירוש רמז 35
פירוש רמח 35
פירוש רמט 36
פירוש רנ 36
פירוש רנא 36
פירוש רנב 36
פירוש רנג 36
פירוש רנד 36

פירוש רנה 36
פירוש רנו 36
פירוש רנז 37
פירוש רנח 37
פירוש רנט 37
פירוש רס 37
פירוש רסא 37
פירוש רסב 37
פירוש רסג 37
פירוש רסד 37
פירוש רסה 38
פירוש רסו 38
פירוש רסז 38
פירוש רסח 38
פירוש רסט 38
פירוש רע 38
פירוש רעא 38
פירוש רעב 38
פירוש רעג 38
פירוש רעד 39
פירוש רעה 39
פירוש רעו 39
פירוש רעז 39
פירוש רעח 39
פירוש רעט 39
פירוש רפ 39
פירוש רפא 39
פירוש רפב 39
פירוש רפג 39
פירוש רפד 40
פירוש רפה 40
פירוש רפו 40
פירוש רפז 40
פירוש רפח 40
פירוש רפט 40
פירוש רצ 40
פירוש רצא 40
פירוש רצב 40
פירוש רצג 40
פירוש רצד 41
פירוש רצה 41
פירוש רצו 41
פירוש רצז 41
פירוש רצח 41
פירוש רצט 41
פירוש ש 41
פירוש שא 41
פירוש שב 41
פירוש שג 42
פירוש שד 42
פירוש שה 42
פירוש שו 42
פירוש שז 42
פירוש שח 42
פירוש שט 42
פירוש שי 42
פירוש שיא 42
פירוש שיב 43
פירוש שיג 43
פירוש שיד 43
פירוש שטו 43
פירוש שטז 43
פירוש שיז 43
פירוש שיח 43

פירוש שיט 43
פירוש שכ 44
פירוש שכא 44
פירוש שכב 44
פירוש שכג 44
פירוש שכד 44
פירוש שכה 44
פירוש שכו 44
פירוש שכז 44
פירוש שכח 44
פירוש שכט 45
פירוש של 45
פירוש שלא 45
פירוש שלב 45
פירוש שלג 45
פירוש שלד 45
פירוש שלה 45

פירוש א

לבדוק ולבער חמץ נוקשה וע"י תערובת ואפי' בטלו צריך לבערו. ד"ה אור לי"ד: דף ב ע"א

פירוש ב

אף מעירו יצא בכי טוב כמו לעיר אחרת. ד"ה יכנוס:

פירוש ג

צאת הכוכבים לא גדולים הנראים ביום ולא קטנים הנראים בלילה אלא בינונים. ד"ה והא קי"ל:

פירוש ד

בנדרים הלך אחר לשון בני אדם כשאין לשונם כלשון המקרא. ד"ה כדתנן:

פירוש ה

הבא במחתרת אב על הבן צריך לידע שבא על נפשו ובן על אב הורגו אף בספק. ד"ה אי פשיטא: שם ע"ב

פירוש ו

זמן כניסת פועל למלאכתו בהנץ החמה ולערב יכנס בלילה. ד"ה ראב"י:

פירוש ז

אין לספר בלשון כבוד לשנות הדבור מכמות שהוא. ד"ה שהרי: דף ג ע"א

פירוש ח

כל הבא לפנינו נאמן לומר ישראל אני. ד"ה ואנא: שם ע"ב

פירוש ט

אין לו קרקע או זקן או בח"ל. פטור מראיה. ד"ה מאליה:

פירוש י

מת אביו ואמו אין צריכין להגיד לו לפר"ח שרבי חייא שאלו על אביו ולא השיבו. ד"ה אבא: דף ד ע"א

פירוש יא

זריזין אין צריכין להקדים יותר מצפרא: (ד"ז מפורש בגמ'):

פירוש יב

תלמיד חכם לא יצא יחידי בלילה. ד"ה שנאמר:

פירוש יג

אם אינו דר בביתו פטור מן המזוזה אבל בחמץ צריך לבדוק. ד"ה על

פירוש יד

במסירת מפתח אינו קונה. ד"ה אם משמסר:

פירוש טו

המפקיד מפתח ביתו אין הנפקד צריך לבדוק: בא"ד

פירוש טז

הפקר צריך שלשה מדרבנן. ד"ה מדאורייתא: שם ע"ב

פירוש יז

אשה נאמנת על השחיטה וניקור וחלה. קטן נאמן על בדיקת חמץ ולא אתחומין. ד"ה הימנוה:

פירוש יח

[גחלים] אסורי הנאה מותר. ד"ה (ואומר) [וכתיב] כל: דף ה ע"א

פירוש יט

בי"ט מותר הבערה שלא לצורך אך צריך קצת צורך היום כמו לבער חמץ. ד"ה לא אמרינן: שם ע"ב

פירוש כ

המקבל צאן ברזל מן הנכרי הולדות פטורין מן הבכורה אפי' מצי מסלק ליה. ד"ה התם: דף ו ע"א

פירוש כא

יחד בית לנכרי וקבל עליו אחריות אין על בעל הבית לבער. ד"ה יחד:

פירוש כב

לא יכנס להר הבית ומעות צרורין בסדינו בפרהסיא אבל בצינעא שרי. ד"ה בהר הבית: דף ז ע"א

פירוש כג

להכניסו מברך אחר המילה. [והא דצריך בכל מקום] עובר לעשייתה היינו כשעושה המצוה הוא מברך אבל כשאחר מברך לא. ד"ה בלבער:

פירוש כד

המל את הגרים אומר למול שהכל מצווים כמו האב. ד"ה לא סגי: שם ע"ב

פירוש כה

כל זמן שהוא עוסק במצוה הוי עובר לעשייתה. ד"ה בעידנא:

פירוש כו

לולב צריך נינוע בקריאת הלל. ד"ה לצאת:

פירוש כז

הנוטל לולב א"צ להופכו כיון דצריך לנענע בהלל או שאינו רוצה לצאת באותה נטילה: בא"ד:

פירוש כח

אין ר"י מוצא טעם בנוסחאות של כל הברכות. ד"ה והלכתא:

פירוש כט

טבילת גר מברך אחיו ולא שאר טבילות. ד"ה על הטבילה:

פירוש ל

בעל קרי מברך ומתפלל ולומד. בא"ד:

פירוש לא

אין לגעור בנשים המברכות אחר הטבילה. בא"ד:

פירוש לב

נטילת ידים מברך אחרי [הנטילה] קודם ניגוב: בא"ד:

פירוש לג

ערום אסור לברך: בא"ד.

פירוש לד

ספק חמץ פטור מלחפש אחריו מפני הסכנה אבל ודאי חמץ ישרש במרא במרא וחצינא. ד"ה הכא: דף ח ע"א

פירוש לה

נותן צדקה בשביל שיחיו בניו ואינו תוהה הרי זה צדיק גמור. ד"ה שיזכה: שם ע"ב

פירוש לו

כהנים רשאין ללכת בבתי נכרים דאין מדורות הנכרים מטמאין בח"ל. ד"ה כל מקום: דף ט ע"א

פירוש לז

טבל גמור אסור לבהמה וישראל לא יאכיל לבהמתו כרשיני תרומה. ד"ה כדי:

פירוש לח

שפחה טמאה לידה. ד"ה בשפחתו:

פירוש לט

אין כהן מטמא לנפלים ושלא לצורך המת: בא"ד:

פירוש מ

ספק טומאה ברשות הרבים צריך טבילה האדם. ד"ה הלך: דף י ע"א

פירוש מא

יש להחמיר על טומאת כלים יותר מעל האוכלין. ד"ה שאני: שם ע"ב

פירוש מב

לא בדק תוך הפסח יבדוק אחר הפסח. ד"ה ואם:

פירוש מג

מעלות השחר עד הנץ החמה שעה וחצי. ד"ה אחד אומר: דף יא ע"ב

פירוש מד

אין ביעור חמץ אלא שריפה אחר ו' וקודם לכן השבתתו בכל דבר לרבינו תם ולרש"י להפך. ד"ה אימתי: דף יב ע"ב

פירוש מה

אלמנה מוכרת שלא בבית דין ובבית דין מעכבת לעצמה אבל לא בפקדון של אחרים. ד"ה מאי לאו: דף יג ע"א

פירוש מו

הקדש שוה מנה מחללו לכתחלה על שוה פרוטה בזמן הזה. ד"ה אין: שם ע"ב

פירוש מז

בירושלים נהגו שלא לעשות מלאכה בערב פסח שמתקבצים שם ממקומות שנהגו בהם איסור. ד"ה שתי פרות: דף יד ע"א

פירוש מח

משקה מטמא במשהו. ד"ה דאיכא משקין:

פירוש מט

סתם יינם ודם ירוק דמדרבנן שיעורן ברביעית: בא"ד:

פירוש נ

יין שנקרש ואחר [כך] נימוח הוי משקה ולא שמן. ד"ה אפי': שם ע"ב

פירוש נא

בשר שהאוכלין במים מחוברים טמאים [ד"ה חד]: דף טז ע"א

פירוש נב

כולן שאובין מדרבנן. ד"ה אלא דהוו: דף יז ע"ב

פירוש נג

מטבילין כלים במעין כל שהוא: בא"ד:

פירוש נד

הכרעה היינו שהתנאים הראשונים גלו דעתם שראוי לחלק [הלכה] כדברי המכריע. ד"ה אין: דף כא ע"א

פירוש נה

אינו יודע היכן החמץ אינו עובר בבל ימצא. ד"ה ואי:

פירוש נו

להאכיל לחיה בערב פסח מותר [אבל לא לחולדה]: בא"ד:

פירוש נז

אסור למכור לנכרי כותח שלשים יום קודם הפסח. ד"ה ר' יהודה: שם ע"ב

פירוש נח

אסור ליתן מתנת חנם לנכרי ולשכינו מותר. ד"ה ור' שמעון: דף כ"ב ע"א

פירוש נט

אסור להשתכר באיסורי הנאה. ד"ה ואבר: שם ע"ב

פירוש ס

אסור לעשות סחורה בשקצים ורמשים וטרפות אבל בסוסים וגמלים מותר. ד"ה אמר קרא: דף כג ע"א

פירוש סא

אסור לגדל חזיר להשתכר בעורו ובשומנו או למשוח או להדליק ואפילו נפלו לו בירושה: בא"ד:

פירוש סב

ערלה וכלאי הכרם אין אסור אלא אותו שגדל אחר שנטען והרכיבן. ד"ה מה לערלה: דף כה ע"א

פירוש סג

עצים שהיו קודם זריעת כלאים וקודם שהוסיפו מאתים מותר. ד"ה עיקרן:

פירוש סד

אין מתרפאין בעצי אשירה (אף) במקום שאין יכול להתרפא בשאר אבל על ידי תחבושת שרי: ד"ה חוץ:

פירוש סה

אין חייב למסור עצמו אלא במקום שעושה מעשה אבל אמרו לו הנח לזרוק עצמך על תינוק או תהרג אין חייב למסור. ד"ה אף נערה: שם ע"ב

פירוש סו

לא אפשר ולא קמכוין כולי עלמא לא פליגי דשרי כשאינו פסיק רישיה ודלא אפשר אלא בטורח גדול. ד"ה לא אפשר:

פירוש סז

לא שייך יש שבח עצים אלא באיסורי הנאה להכי המבשל בשבת בשוגג מותר. ד"ה חדש: דף כו ע"ב

פירוש סח

כל הנשרפין אפרן מותר אבל גחלים אסור לכתחלה. ד"ה בישלה:

פירוש סט

זה וזה גורם מותר [בדיעבד] אך היכא דמפסיד (מעט לא) שרי. ד"ה בין חדש:

פירוש ע

כל שיש לו מתירין אפי' באלף לא בטיל ואפי' באיסור קל ואפי' מדרבנן לא בטיל. ד"ה הקדש: דף כז ע"ב

פירוש עא

ע"ז שנשברה מותרת. ד"ה חוץ:

פירוש עב

אשרה ששרפה נכרי נתבטלה ולא על ידי ישראל: בא"ד:

פירוש עג

מסככין [אף] בלא ד' מינין שבלולב. ד"ה אין ביעור:

פירוש עד

שחיקה מהני [אף] בשאר נהרות. ד"ה ע"ז: דף כח ע"א

פירוש עה

ערל שמתו אחיו מחמת מילה אסור בתרומה: ד"ה ערל: שם ע"ב

פירוש עו

חייבי מיתות שוגגין פטורין מן התשלומין. ד"ה ר' נחוניא: דף כט ע"א

פירוש עז

מזמנין נכרי על בכור בעל מום ובכור שנטרף אסור אף העור. ד"ה אין:

פירוש עח

המשהה חמץ ודעתו לבערו אינו עובר באותו שהייה. ד"ה רב אשי: שם ע"ב

פירוש עט

חמץ בפסח במשהו לר"ת ושארי איסורים בנותן טעם. ד"ה אמר רבא: דף ל ע"א

פירוש פ

יין נסך שנתנסך לע"ז במשהו אבל סתם יינם שרי בהנאה: בא"ד:

פירוש פא

אין לבטל איסור דרבנן לכתחלה בדבר שיש לו עיקר מן התורה. ד"ה לשהינהו:

פירוש פב

מוקצה אין לו עיקר מן התורה: בא"ד:

פירוש פג

שבירת כלי חרס חשוב כדיעבד אם יצטרך לשברו: בא"ד:

פירוש פד

פת שאפאו עם צלי בתנור אסור לאוכלו בכותח ד"ה ואפילו:

פירוש פה

נותן טעם בר נותן טעם שרי וצנון שחתכו בסכין אסור לאכול בכותח. ד"ה דילמא:

פירוש פו

סכינים גדולים צריכין ליבון שצולין בו בשר ולא קטנים ושל חמץ בהגעלה. ד"ה הלכתא: שם ע"ב

פירוש פז

כלי חרס יוציא מידי דופיו על ידי ליבון אי מליא גומרי. ד"ה התורה:

פירוש פח

הנושה בחבירו וחבירו בחבירו מוציאין ונותנין לשני [ודוקא בקרקע אבל לא במטלטלין]. ד"ה משתעבדנא: דף לא ע"א

פירוש פט

יתומים שגבו קרקע בחובת אביהם בעל חוב גובה מהן ולא במטלטלי: בא"ד:

פירוש צ

בעל חוב קונה משכון שלא בשעת הלואתו ומכל מקום לענין [חמץ] ושמיטה אף בשעת הלואתן. ד"ה בדר' יצחק: שם ע"ב

פירוש צא

בעל חוב קונה משכון להתחייב כשומר שכר ולא באונסין. ד"ה שקונה:

פירוש צב

טבל חמץ מדליקין בו. ד"ה אמר קרא: דף לג ע"ב

פירוש צג

אוכל פחות מכביצה מקבל טומאה ולא הכשר. ד"ה לאימת:

פירוש צד

מדליקין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות שמן של תרומה. ד"ה מחמין: דף לד ע"א

פירוש צה

עשה עיסה מחמשת מינין בללן יחד כולן מצטרפין לחלה ואם עשה מכל אחד בפני עצמו ואחר כך נשוכו אין מצטרפין אלא כמו שמפורשין. ד"ה כוסמין: דף לה ע"א

פירוש צו

מי פירות כיין וחוצץ אין מחמיצין כלל בלא מים ובמי בצים התיר רבינו תם ואכל עיסה שנילושה במי בצים. ד"ה מי פירות: שם ע"ב

פירוש צז

רגילין ללוש בעזרה סמוך לתנור שלא תחמיץ. ד"ה במקום: דף לו ע"א

פירוש צח

בלילתו רכה פטורה מחלה ועבה חייבת. ד"ה פרט: שם ע"ב

פירוש צט

אשה אופה ביום טוב תנור מלא ככרות אע"פ שאינה צריכה אלא אחת אבל לא למלאות פעם אחרת. ד"ה וב"ה: דף לז ע"א

פירוש ק

מעשה אלפס על ידי משקה ועל ידי טגון פטור מחלה ואין מברכין המוציא אבל בלילתו עבה חייבת ומברכין המוציא ד"ה דכ"ע: שם ע"ב

פירוש קא

פפנקוכ"ן בורא מיני מזונות קרעפלי"ך המוציא אובלו"ש אין מברכין המוציא ולא חלה וורמזלי"ך אין [מברכין המוציא] וחייבין בחלה: בא"ד:

פירוש קב

מרור מין זרעים [ד"ה אצוותא: דף ל"ט ע"א]

ערוגה ו' זורעין באמצע רוחות ואין צריך להרחיק ג' טפחים [ד"ה ערוגה שם ע"ב]:

פירוש קג

כלאים ידועים מותר לעשותם מרדעת לחמור וכן כר וכסת ד"ה לא: דף מ ע"ב

פירוש קד

מסירין ציצית מטלית המתים. ד"ה אבל:

פירוש קה

אבא שאול בן בטנית קברוה תחת מרגלות אביו: בא"ד:

פירוש קו

ר"ח [אב] שחל להיות בשבת מפטירין השמים כסאי: בא"ד:

פירוש קז

מה שקורין פרשת ויחל סומכין על ספרים החיצונים: בא"ד:

פירוש קח

עירוי מבשל כדי קליפה ואם עירו רותחין על התרנגולת צריך קליפה וכלי שתשמישו באור לא יוכל להגעילו על ידי עירוי. ד"ה האלפס:

פירוש קט

עדשים אין מחמיצין אם לא במקום שיש לחוש לזלזול. ד"ה רבא:

פירוש קי

בשול מבטל אפייה לעשותו מצה עשירה. ד"ה אבל לא: דף מא ע"א

פירוש קיא

כל לאמר לאו במקום דאיכא לאו הבא מכלל עשה ולא בשאר מקומות. ד"ה לאמר: דף מב ע"א

פירוש קיב

חמץ מקשה אינו בבל יראה. ד"ה ואלו:

פירוש קיג

ערלה אין היתר לפרי שנאסר ונטיעה ילדה שסיבכה בזקינה בטילה. ד"ה והוא הדין: דף מד ע"ב

פירוש קיד

כזית במקום לישה אפי' עשוי לחזק הכלי אסור פחות מכזית שלא במקום לישה מותר אפי' אינו עשוי לחזק פחות מכזית ובמקום לישה אי עשוי לחזק מותר ואי לאו אסור. ד"ה כאן: דף מה ע"א

פירוש קטו

כופת שאור שיחדה לישיבה בטלה על ידי שינוי מעשה. ד"ה כופת: שם ע"ב

פירוש קטז

ימתין ארבע מילין עד בואו אצל הגבל העושה בטהרה. ד"ה לגבל: דף מו ע"א

פירוש קיז

אין צריך להמתין לרחוץ ידיו בעת התפלה. ד"ה ולתפלה:

פירוש קיח

אם יש שם כהן קטן יקרא שם חלה קודם אפייה או בגדול [הואיל ויכול לאכלה] על ידי ביטול ברוב. ד"ה עד שתאפה:

פירוש קיט

קרא שם חלה קודם אפייה תטיל לצונן. ד"ה תטיל:

פירוש קכ

עיסת נכרי וישראל אין אופין ביום טוב. ד"ה הואיל: שם ע"ב

פירוש קכא

היה בה שיעור חלה אין צריך צירוף סל אלא הקפה ואילו בצירוף סל לא שרי אלא על ידי נגיעה: בא"ד:

פירוש קכב

כשבא הקדש ליד גזבר אין יכול לישאל עליו. ד"ה הואיל:

פירוש קכג

אין חייב בכלאי כרם עד שיזרע חטה ושעורה וחרצן במפולת אבל בכלאי זרעים חייב. ד"ה ומוקדשין: דף מז ע"א

פירוש קכד

כשיכול לקיים שניהם אין עשה דוחה לא תעשה. ד"ה אחרישה: שם ע"ב

פירוש קכה

אחר שיפריש חלה צריך שישאר [ה'] רביעים קמח. ד"ה חמשת: דף מח ע"ב

פירוש קכו

נותנין לכהנת מתנות כהונה ופדיון הבן. ד"ה אמר ר"כ: דף מט ע"ב

פירוש קכז

שאר ע"ה אסור לאבד ממונו ומקבלין עדותיו. ד"ה וי"א:

פירוש קכח

קטן מוציא את שאכל כזית וכביצה וגדול שאכל כזית דגן מוציא הגדול שאכל כדי שובעו. ד"ה ואכלת:

פירוש קכט

יחיד בכל השנה כשמביא קרבן אסור בו ביום במלאכה. ד"ה מקום: דף נ ע"א

פירוש קל

במוצאי שבת אחר התפלה עושין מלאכה אפי' הנשים. ד"ה העושה: שם ע"ב

פירוש קלא

העוסק בתורה כדי להתיהר ולקנטר חבירו נוח לו שלא נברא. ד"ה וכאן:

פירוש קלב

הקוצץ אפי' אילן סרק אינו רואה סימן ברכה:

פירוש קלג

כותבי ספרים כדי למוכרן אין מתעשרין אם לא הכותב בשכר אצל בעל הבית. ד"ה כותבי:

פירוש קלד

דברים הידועים שמותרין ואחרים נהגו בהם איסור אין להתירם בפניהם אם לא שסבורין מחמת טעות. ד"ה אי אתה: דף נא ע"א

פירוש קלה

חומרי המקום שהלך לשם היינו מנהג חשוב על פי' ת"ח: בא"ד:

פירוש קלו

כשיחיד עושה בהוראתו נגד רבים אחר לא יסמוך על הוראתו לעשות כן. ד"ה אני ראיתי: שם ע"ב

פירוש קלז

ספיחי כרוב מותרין קודם הביעור. ד"ה כל הספיחים:

פירוש קלח

ירקות הגדילין בשביעית אסורין ובירק אזלינן בתר לקיטה: בא"ד:

פירוש קלט

היושב במקום ששלוחי בית דין מגיעין ויודע מתי נקבע החדש שלא יעשה מלאכה ביום טוב שני בפרהסיא. ד"ה כגון:

פירוש קמ

אסור לשנות מפני המנהג לקולא ובדבר התלוי בגוף האדם. ד"ה ממקום: דף נב ע"א

פירוש קמא

פירות שביעית אחר הביעור מותרין לאכול לעניים ולעשירים כשמפקירן ומוציאן ומה שאסורין אחר הביעור היינו שמשהם בביתו בחזקת שהם שלו. ד"ה מתבערין: שם ע"ב

פירוש קמב

אסור לומר בשר זה לפסח דסבורים דמחיים הקדישו. ד"ה מפני: דף נג ע"א

פירוש קמג

אמצוה קלה חייב למסור עצמו בפרהסיא. ד"ה מה ראוי: שם ע"ב

פירוש קמד

אסור להנות בלא ברכה כשהגוף נהנה. ד"ה אין:

פירוש קמה

בן אשתו אינו קורא אותו בנו בן בנו קורא אותו בנו. ד"ה אלה: דף נד ע"א

פירוש קמו

תוספת יום הכפורים דאורייתא. ד"ה לאו דשרי: שם ע"ב

פירוש קמז

בני בבל אין עושין שני ימים יום הכפורים. ד"ה לקביעא

פירוש קמח

ספק אם התפלל יכול לחזור ולהתפלל ולא בודאי התפלל. ד"ה והאמר:

פירוש קמט

בתשעה באב אסור לרחוץ כל גופו בצונן ובתענית ציבור שרי. ד"ה קולי: דף נה ע"א

פירוש קנ

אסור לתקן מנעלים בחול המועד ואינו דבר האבוד כי יכול לקנות חדשים. ד"ה עולי רגלים: שם ע"ב

פירוש קנא

כותבין גיטין ושוברין בחול המועד: בא"ד:

פירוש קנב

היה לו כלים בבית האומן או בבית חבירו ואינו יכול להניחם שם מביאן בצינעא בביתו. ד"ה ואם:

פירוש קנג

אין מניחין נר על גב הדקל ביום טוב ופירות תלושין והיו מונחין באילן בין השמשות ושוב נפלו אסורין. ד"ה מחלוקת: דף נו ע"ב

פירוש קנד

אין הפקר עד שיפקיר לעניים ולעשירים. ד"ה אלא: דף נז ע"א

פירוש קנה

האוחז הלולב כעין צבת ואוחז בסודר הוי לקיחה. ד"ה דכריך:

פירוש קנו

עשה החמור דוחה עשה הקל אפילו אם בעידנא דמעקר לא מקיים עשה. ד"ה אתי: דף נט ע"א

פירוש קנז

כל זמן שהבשר ראוי לאכילה לא מכפר בעליו עד שיאכלו הכהנים (או) [אבל] יצאה ונטמא ונתותר [מתכפר] ד"ה יכול: שם ע"ב

פירוש קנח

שינוי בעלים לא פסיל אלא בזריקה כגון שוחט ומקבל על מנת לזרוק לשם אחרים או זורק [לשם אחרים] אבל שוחט ומקבל לשם אחרים לא פסיל ושלא למנויו דוקא על ידי שחיטה. ד"ה ואיתקש: דף סא ע"א

פירוש קנט

אין פיגול עד שיוציא בשפתיו. ד"ה ר' מאיר: דף סג ע"א

פירוש קס

דברים שבלב אינם דברים היכא שלא נתכוין בדברים אבל נתכוין לומר דבר זה ואומר דבר אחר לא. ד"ה המתכוין: שם

פירוש קסא

השוחט פסח על חמץ (אינו) [צ"ל עובר בל"ת] עובר בבל יראה לך חמץ [והפסח כשר] ד"ה השוחט: שם

פירוש קסב

התראת ספק שמיה התראה [שאין] צריך לידע המתרה בעבירה. ד"ה התראת: שם ע"ב

פירוש קסג

ישראל שוחטין פסחים ולויים אומרים הלל ואין אומר שירה בשעת קרבן אלא על יין. ד"ה קראו: דף סד ע"א

פירוש קסד

כיבוד בית אסור בשבת ורבוץ שרי. ד"ה המכבד: דף ס"ה ע"א

פירוש קסה

מכבדות של תמרה אסור לטלטל בשבת: בא"ד:

פירוש קסו

רכב על הפרה תלה בזנבה קבל עליה מוסרה נתן טליתו עליה פסולה עשה לה סנדל שלא תחליק פירש טליתו עליה מפני הגשמים כשירה. ד"ה והא: דף סו ע"ב

פירוש קסז

כל עבודה לצורך קרבן אין בו מעילה: בא"ד:

פירוש קסח

כשעושה מעשה בחולין בעזרה אסור אבל להכניס חולין בעזרה שרי. ד"ה מביאה:

פירוש קסט

כשהוא מהלך מניחו על בהמתו בשבת וכשעומד נוטל ממנה מותר. ד"ה מחמר:

פירוש קע

מצורע שנכנס בעזרה בכרת ובמחנה לויה בלאו ובמחנה ישראל פטור ובימי סגרו נכנס למחנה לויה ואינו עושה משכב ומושב. ד"ה שכן: דף סז ע"ב

פירוש קעא

מצורע עושה משכב ומושב ומטמא אוכלין ומשקין ומשולח חוץ לשלש מחנות. בא"ד:

פירוש קעב

מחילות שפתוחות לחול לא נתקדשו. ד"ה מחילות:

פירוש קעג

דוד קדש רצפה עד ארעית תהומא: בא"ד

פירוש קעד

בעצרת מצוה לשמוח ולאכול. ד"ה הכל: דף סח ע"ב

פירוש קעה

סמוך לווסתה דאורייתא. ד"ה סמוך: דף עב ע"ב

פירוש קעו

כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן בלא הגיע עת וסתה: בא"ד:

פירוש קעז

פסח שמשכו ממנו כל החבורה פסול. ד"ה פסולו: דף עג ע"ב

פירוש קעח

מצוה בגדי מקולס ואם לא קלסו לא נפסל: ד"ה נחתך: דף עד ע"א

פירוש קעט

צלי לא בעי מליחה אלא שנהגו למולחו. ד"ה האי:

פירוש קפ

כבד מותר לבשל אחר צלייה ולא אחר מליחה: בא"ד:

פירוש קפא

בשר תפל מותר לטלטל בשבת: בא"ד:

פירוש קפב

מוליתא הנמלח בשר החיצונה ולא הפנימי שרי. ד"ה כבולעו:

פירוש קפג

בשר שפל בציר אפילו נמלח כבר ונפלט על ידי מליחה אסור: בא"ד:

פירוש קפד

נמלח בכלי שאינו מנוקב אסור אפילו לא שהה רק מעט: בא"ד:

פירוש קפה

לא אמרינן לב דשיע בבישול. ד"ה שאני: שם ע"ב

פירוש קפו

מותר לטוח סביב הקורקבן בשפוד עיסה שבלילתה רכה ולא בפשטיד"א. ד"ה טפל:

פירוש קפז

ביצי זכר יש קרום עליהם ואסורין משום דם. ד"ה וכן:

פירוש קפח

מוהל היוצא מבשר שלא נצלה כל צורכו אסור: ד"ה אסמיק:

פירוש קפט

בשר חי שמצמיתין בחומץ ונשתהה אסמיק אסור אבל לא אסמיק שרי: בא"ד:

פירוש קצ

צלי הנאסר כדי קליפה אין [מעט] הרוטב שבו חוזר ואוסר. ד"ה יטול: דף עה ע"ב

פירוש קצא

שפוד של עץ אין קולט חום לאסור סביביו: ד"ה בשלמא: דף עו ע"א

פירוש קצב

חם לתוך צונן קולף ולא בדבר דלא שייך קליפה כמו חלב וריב"א מצריך ס'. ד"ה תניא:

פירוש קצג

תנורים שלנו מותר לאפות לחם עם פשטיד"א הואיל ומכוסין ואף פלאד"ן שיש להרחיק מן הלחם [אינו נראה שיהא אסור] שיש אויר מרובה וההבל מתפשט. ד"ה אסרה: שם ע"ב

פירוש קצד

אברי חול שמשלה בהם האור סודרן על גב מערכה בשבת. ד"ה ולא עולת: דף פג ע"ב

פירוש קצה

טומאת בית הסתרים לא מטמא. ד"ה טומאת: דף פה ע"א

פירוש קצו

שמע קול שופר ומגילה אחורי בית הכנסת וכוון לבו יצא. ד"ה וכן: שם ע"ב

פירוש קצז

לענות אמן קדושה וקדיש אין מחיצה מפסקת אבל לצרף מפסיק: בא"ד:

פירוש קצח

כלה חייבת להפוך פניה. ד"ה הכלה: דף פו ע"ב

פירוש קצט

אין מסרבין לגדול לא שייך במלי דשררות דגסי הרוח אך מה שיאמר לו בעל הבית יעשה. ד"ה אין:

פירוש ר

בני חבורה שבאין מקצתן בשעת האוכל ושלחו שמש שלהן לחפשן אין צריכין להמתין לאחרים כשראו שלשה ואם נתקבצו תחילה ויצאו ולא מצאן השמש אפילו נשאר אחד אוכל. ד"ה נכנסין:

פירוש רא

להאכיל קטן דבר איסור במקום מצוה מותר. ד"ה שה: דף פח ע"א

פירוש רב

אומר לאדם חטא כדי שיזכה חבירך במצוה דרבים. ד"ה כופין: שם ע"ב

פירוש רג

בני חבורה שהתנו שלא לחלק כשממנה אחר עמו רשאין לחלק וכשאין ממנה אחר עמו אפי' אחד אוכל הרבה אין רשאין לחלק. ד"ה בני: דף פט ע"ב

פירוש רד

מחוסר כפרה צריך טבילה לקודש ולא להערב שמש. ד"ה מחוסר: דף צ ע"ב

פירוש רה

ישראל שמל אין צריך טבילה אפילו מדרבנן. ד"ה אבל: דף צב ע"א

פירוש רו

טבול יום לא יכנס בעזרת נשים ובהר הבית מותר. ד"ה טבול:

פירוש רז

כהן הולך לבית הפרס לישא אשה וללמוד תורה: ד"ה בודקין: שם ע"ב

פירוש רח

כל העולם שליש ישוב שליש מדבר שליש ים. ד"ה כל: דף צד ע"א

פירוש רט

מן הרקיע ולארץ מהלך ת"ק שנה וכן ממזרח למערב. חשבון ת"ק אינו מכוין לחשבון כוש אחד ששים בעולם. בא"ד:

פירוש רי

לינה הוא יום אחד וכן המביא קרבן בכל השנה. ד"ה טעון: דף צה ע"ב

פירוש ריא

בע"פ אוכל מיני תרגימא. ד"ה לא יאכל: דף צט ע"ב
ערב שבת וי"ט אוכל מבעוד יום. ד"ה עד:

פירוש ריב

גבאי צדקה לא יפחתו לעני מארבע כוסות. ד"ה לא יפחתו:

פירוש ריג

צריך ד' כוסות לכל בני הבית ולא יהא כוס פגום. ד"ה לא יפחתו לו מד':

פירוש ריד

התחיל לאכול בערב שבת מן המנחה ולמעלה אין מפסיקין ולהתחיל אסור. ד"ה אין: דף ק ע"א

פירוש רטו

כשרואין כשהחכם מוחה בדבר [ואפי' הכי עושין אותו] קובעין הלכה. ד"ה שהיו:

פירוש רטז

אנו שרגילין לאכול בשולחן אחד אין (צריך) [נכון] לסלק השולחן קודם ברכת המזון. ד"ה לאו: שם ע"ב

פירוש ריז

הלכה פורס מפה ומקדש זכר למן טל למעלה טל למטה. ד"ה שאין:

פירוש ריח

לנו שיש שולחנות גדולים לא יביא שולחן אחר קידוש אלא פורס מפה ומקדש: בא"ד:

פירוש ריט

היו לפניו מינין הרבה מברך על איזה שירצה ואם היה משבע מינין כל הקודם בפסוק קודם לברכה:

פירוש רכ

אין קידוש אלא במקום סעודה והמקדש לאחרים בביתם הם יוצאים. ד"ה ידי קידוש.

פירוש רכא

כשאין אורחים בבית הכנסת אין לקדש: בא"ד:

פירוש רכב

המקדש בגן כדי לאכול בבית הוי קידוש במקום סעודה: בא"ד:

פירוש רכג

אם קדש או הבדיל על שולחנו שוב אין צריך לברך על היין שבתוך הסעודה. ד"ה ידי יין:

פירוש רכד

בירך על יין שלפני המזון אין לברך [אחריו] על הגפן ולא תוך המזון בפה"ג אבל אם נמלך אינו פוטר גם יברך אחריו ברכה מעין שלש: בא"ד:

פירוש רכה

בבתי כנסיות אין אוכלין ושותין וישנים בהם אלא בקדוש החדש וכוס הבדלה וברית מילה ואין נכנסין בהן מפני הגשמים ואם יחרבו אין בהם קדושה. ד"ה דאכלי: דף קא ע"א

פירוש רכו

מיני תרגימא משלים ג' סעודות. ד"ה טעימו:

פירוש רכז

אין לו ציצית לכל בגדיו יתירם מבגד שמציעין לבגד שלובשו. ד"ה מתירין:

פירוש רכח

הפסיק בהמוציא צריך לחזור ולברך. ד"ה ורבי יוחנן:

פירוש רכט

יברך הטוב והמטיב אפי' על יין גרוע רק שלא יהא גרוע יותר מדאי ויברך אף שלא בשעת סעודה ויחיד לא יברך הטוב והמטיב ודוקא על יין מברך הטוב. ד"ה שינוי:

פירוש רל

כל דברים חוץ מפת ומיני מזונות שיש בהם מחמשת מינין אין צריך לברך ברכה לאחריה במקומה ושינוי מקום הוא מחדר לבית אבל מפינה לפינה לא. ד"ה אלא: שם ע"ב

פירוש רלא

ואם הלך באמצע סעודה במקום אחר יכול לשתות מים או יין בלא ברכה דלקיבעא קמא הדר בא"ד:

פירוש רלב

היכא דאיכא היסח הדעת לא סגי שיברך ברכת המוציא אלא יברך ברכת המזון. ד"ה כשהן:

פירוש רלג

ואם אומר הב ונבריך לא ישתו עד שיברכו בפה"ג. בא"ד:

פירוש רלד

המתין עד שיהא רעב לא יוכל לברך ברכת המזון. בא"ד:

פירוש רלה

שהה להתפלל ונזכר באמצע סעודתו והתפלל אין צריך ברכה לכתחלה. ד"ה ועקרו: דף קב ע"א

פירוש רלו

בחופה אין לומר שבע ברכות על כוס ברכת המזון אלא מביאין כוס אחר ואין מברך עליו בפה"ג. ד"ה שאין: שם ע"ב

פירוש רלז

ברכת אירוסין ונשואין אומר על שתי כוסות ורגילין לקרות הכתובה בינתיים. בא"ד:

פירוש רלח

אסור לטעום קודם הבדלה אך כשאין לו אלא כוס אחד מניחו אחר המזון. ד"ה מניחו:

פירוש רלט

יו"ט ראשון ושמיני עצרת רגילין להכין הרבה. ד"ה דאית:

פירוש רמ

מוצאי שבת ביום טוב אין מזכירין בשמים דשמחת יום טוב ואכילה ושתייה מועיל כמו בשמים. ד"ה רב:

פירוש רמא

[מה שאין אנו מברכין על הכוס קודם ברכת המזון] משום דהוי הפסק ויצטרכו עוד לברך. ד"ה יקנ"ה:

פירוש רמב

ברכת היין פוטרת כל יין שבסעודה גם אחר שסלקו המאכל. ד"ה אנא. דף קג ע"א

פירוש רמג

גמרו לאכול אין אחר מצטרף עמהן לזימון. ד"ה כיון: שם ע"ב

פירוש רמד

לזימון אין מוציא אחרים עד שיאכל כזית דגן. בא"ד:

פירוש רמה

שינוי מקום צריך לברך לפניו ולא לאחריו. ד"ה בריך:

פירוש רמו

כיון שאמר אשר גאלנו אסור לשתות וצריך לברך בורא נפשות רבות אחר ירקות ואחר כל ארבע כוסות מברך על הגפן לבד מכוס שני. ד"ה רב:

פירוש רמז

ואחר כוס ארוסין ונישואין יברך [אחר כל אחד] על הגפן: בא"ד:

פירוש רמח

במוצאי שבת ליו"ט נוהגין לומר שבע הבדלות וטעמו משום חיבת היום. ד"ה בעי: דף קד ע"א

פירוש רמט

אלהי נשמה אין מתחיל בברוך [וכן] אתה הוא עד שלא נברא ותפלת הדרך. ד"ה כל: שם ע"ב

פירוש רנ

ברכה שאחר המגילה חותמת בברוך האל הנפרע. בורא נפשות ברוך אתה יי חי העולמים: בא"ד:

פירוש רנא

אחר ההפטרה ברכת צור העולמים אין הפסק לנאמן אתה הוא. ד"ה חוץ:

פירוש רנב

המפטיר מברך שבע ברכות כנגד שבע הקורין. בא"ד:

פירוש רנג

יהללוך אין פותח בברוך דשייך לברכת הלל יראו עינינו להשכיבנו ישתבח לברוך שאמר ואין להפסיק בנתים: בא"ד:

פירוש רנד

ליל פסחים אין מברכין לקרא ההלל: בא"ד:

פירוש רנה

ברכת הזן שאחריו נודה אין פותח בברוך ואינו סמוכה לברכת הזן דכשבאו שנים לזמן והשלישי מפסיק עד הזן צריך לשמוע וכשגומר סעודתו חוזר למקום שפסק. בא"ד:

פירוש רנו

ברכת הטוב והמטיב מזכיר בה שלשה גמולות שלשה מלכיות ואומר מלכנו יוצרנו קדושנו: ד"ה הטוב:

פירוש רנז

אין נוהגין לאכול בין מנחה למעריב שמא יביא לידי סכנה ובטורח גדול התירו ערב יום הכיפורים לאכול אחר וידוי גם תשעה באב כשחל בשבת. ד"ה והנ"מ: דף ק"ה ע"א

פירוש רנח

אין נוהגין לברך ברכת המזון על הכוס אלא בג'. ד"ה ש"מ ברכה: שם ע"ב

פירוש רנט

ברכת המזון טענה כוס ה"ג פי' שאין לברך על הגפן אחר ברכת המזון. בא"ד:

פירוש רס

ברכת חובה כגון הבדלה וקידוש וברכת המזון צריך לשתות מכוס שיש בו רביעית ולא למיטעם בידיה ובשאר כוסות שאין חובה מותר. ד"ה ש"מ:

פירוש רסא

לכתחלה אין לקדש מכוס פגום ואם אין לו אחר יברך עליו. ד"ה קפיד: דף קו ע"א

פירוש רסב

מה שאומרים ויכולו אחר תפלה משום יום טוב שחל להיות בשבת שאומרים אתה בחרתנו ואין בו ויכולו. ד"ה זוכרהו:

פירוש רסג

קידוש על היין והמברך צריך שיטעום מדרבנן כשכולן זקוקים לכוס אחד אסורין לטעום עד שיטעום המברך אפי' ישפוך מכוסו לשאר כוסות וא"צ לשפוך מכוסו לשאר כוסות אלא א"כ היו פגומין. ד"ה דהוה:

פירוש רסד

בשבת כשאין למסובין לחם משנה צריכין לאכול מבציעתו. בא"ד:

פירוש רסה

נוטל ידיו שחרית ומתנה לכל היום כולו דוקא שאין לו מים או צריך לדבר אחר. ד"ה הנוטל: שם ע"ב

פירוש רסו

מוזגין הכוס ואח"כ נוטלין בחול שמא יעסוק בדברים אבל בשבת אין לחוש שהשולחן ערוך ויאכל מיד. ד"ה זימנין:

פירוש רסז

אין מבדילין על הפת אך בי"ט שחל להיות במוצאי שבת שרי. ד"ה מקדש:

פירוש רסח

ברכת המזון מברך על חמר מדינה ואפי' הבדלה ולא על הפת ור"ת פירש אין מקדשין על הפת ועל השכר צ"ע. בא"ד:

פירוש רסט

מה שטועמים מכוס של ברכה לא מקרי טעם. ד"ה טעם:

פירוש רע

הלכתא טעם מקדש. ד"ה אמר: דף קז ע"א

פירוש רעא

מבדילין עד רביעי בשבת. ד"ה אמימר:

פירוש רעב

בתשעה באב באחד בשבת מבדילין אחר התענית. בא"ד:

פירוש רעג

נדר שהודר ברבים יש לו הפרה על דעת רבים אין לו הפרה. ד"ה אדור:

פירוש רעד

ואם טעם מלא לוגמא יצא והוא פחות מרביעית. ד"ה אם:

פירוש רעה

גם תפלת שחרית הוי כמו תפלת מנחה שלא נקרא כן אלא שהוא עת רצון. ד"ה סמוך:

פירוש רעו

אכילה גסה לא שמה אכילה היינו שקץ לאכול ועוד [יש] אכילה גסה שאינו מתאוה אך טעם יש לו. ד"ה דילמא: שם ע"ב

פירוש רעז

ופסח נאכל על השובע היינו שמתאוה לאכול קצת. בא"ד:

פירוש רעח

חמרא טובא גריר פורתא סעיד. ד"ה אלא: דף קח ע"א

פירוש רעט

אין מתענין בניסן אלא הבכורות ערב פסח. ד"ה רב ששת:

פירוש רפ

מצה צריכה הסיבה כשמברכין על אכילת מצה ואפיקומן. ד"ה מאי:

פירוש רפא

כל ארבע כוסות צריכין הסיבה בשעת שתייה צ"ע אם שכח ולא הסב אם יחזור ויסב. ד"ה כולהו:

פירוש רפב

אביו והוא רבו צריך הסיבה בפניו דסתם בן אביו מלמדו. ד"ה בפני:

פירוש רפג

על ידי נשים נגאלו וכן על ידי אסתר. ד"ה היו: שם ע"ב

פירוש רפד

כוס של ברכה צריך חי לא יתננו בכוס זה וישפוך בכוס אחר והכלי יהא שלם. ד"ה שתאן:

פירוש רפה

יינות שלנו לא צריכין מזיגה: בא"ד:

פירוש רפו

שתאן רצופין לא יצא. ד"ה בבת:

פירוש רפז

[רובא דכסא היינו מלא לוגמא] ולכתחלה צריך לשתות רביעית. ד"ה רובא:

פירוש רפח

רובע רביעית לכל כוסות ועם המזיגה יהיה רביעית לכל אחד. ד"ה ואת:

פירוש רפט

בזמן הזה משמח אשתו ביין ובזמן המקדש בבשר. ד"ה במה: דף קט ע"א

פירוש רצ

רביעית בכל מקום אינו רובע הקב. ד"ה רביעית:

פירוש רצא

השולחן עם הרגלים קומתו אמה וחצי והרגלים לא היו מחוברים לשולחן. ד"ה אמתא: שם ע"ב

פירוש רצב

כלי מחזיק מ' סאה אינו מקבל טומאה מ"מ גבי שאיבה כלי הוא. ד"ה בים:

פירוש רצג

ים של שלמה של נחשת היה ומקבל טומאה: בא"ד:

פירוש רצד

רגלי השוורין נקובין במוציא רמון אע"ג דדי בשפופרת הנוד כיון שיש הפסק בעי טפח: בא"ד:

פירוש רצה

יין מבושל מקדשין עליו ויוצא בפסח ידי חובתו. ד"ה ארבעה:

פירוש רצו

ר' יוחנן יתיב אשערי טבילה אבל מאן דפגע כשעולות לא. ד"ה האי: דף קי ע"א

פירוש רצז

ההולך לימין רבו הרי זה בור אבל מצדד אצדודי. ד"ה ואזיל: דף קיא ע"ב

פירוש רצח

אין דרך לתלות אוכלין בסל. ד"ה תליא:

פירוש רצט

יכול ללמוד לפני מי שאינו מדקדק אך לא ילמוד בספר שאינו מוגה. ד"ה שבשתא: דף קיב ע"א

פירוש ש

בהוצאת שבת אם מוסיף מוסיפין לו היינו בשיש לו די ואל יצטרך לבריות. ד"ה עשה: דף קיג ע"א

פירוש שא

קידש לילה קודם לקידוש היום היינו בורא פרי הגפן. ד"ה דמשייר:

פירוש שב

אפי' שונא שמותר לשנא צריך לטעון עמו לכוף יצרו. ד"ה שראה: שם ע"ב

פירוש שג

תפילין צריכין גוף נקי כאלישע בעל כנפים שלא ישן בהן ולא יפיח בהן וצריך לחזר אחר תפילין. ד"ה ואין:

פירוש שד

הנהנה מסעודה של מצוה ניצול מדינה של גיהנם. ד"ה ואין: דף קיד ע"א

פירוש שה

כגון סעודת מילה ובת תלמיד חכם לתלמיד חכם ובת כהן לכהן ודוקא כשיש שם בני אדם המהוגנים. בא"ד:

פירוש שו

צריך לנהוג אדם כבוד אפי' לרב שלא למד לפניו. ד"ה צריך:

פירוש שז

כשטובל פעם ראשון בשאר ירקות טובל בחומץ ואין צריך חרוסת אלא למרור. ד"ה מטבל:

פירוש שח

עוקרין השלחן רק בפני מי שאומר ההגדה ואח"כ מחזיר מצה ומרור לפניו. ד"ה הביאו:

פירוש שט

ואמרתם זבח פסח שצ"ל פסח שאנו אוכלין וכן מצה. ד"ה ואמרת:

פירוש שי

שני מינים מבושלים אף כשחל פסח באחד בשבת צריך ב' תבשילין. ד"ה אחד: שם ע"ב

פירוש שיא

מצות צריכות כוונה. ד"ה מתקיף: דף קטו ע"א

פירוש שיב

על מרור אין צריך לברך בורא פרי האדמה. ד"ה והדר:

פירוש שיג

דברים הבאים תוך הסעודה [מחמת הסעודה] אינן צריכין ברכה לא לפניהם ולא לאחריהם שלא מחמת הסעודה כגון תאנים ורמונים צריך ברכה לפניהם ולא לאחריהם אחר הסעודה צריך אף לאחריהם. בא"ד:

פירוש שיד

מצה מתובלת מותר לאוכלה בפסח. ד"ה אתי:

פירוש שטו

אין לברך ענ"י כשמטבל בחרוסת ואם בירך הוי ברכה לבטלה. ד"ה כל:

פירוש שטז

סמכינן ארוב ירקות שאין בהן קפא מכל מקום חיישינן למיעוט ומשום סכנה. ד"ה קפ"א:
לא שייך בטול אלא כשלועסין יחד דאז מבטל כל אחד לחבירו אבל לא בשלימה. ד"ה ידי: שם ע"ב

פירוש שיז

בכל השנה שאין ברכה חובה א"צ לטעום תכף לברכה: ד"ה מצה:

פירוש שיח

לדידן עקירת הקערה במקום עקירת השלחן ואין לסלק מן הקערה הבשר כשאומר הא לחמא. ד"ה למה:

פירוש שיט

בי"ט צריך נמי לחם משנה כי המן לא ירד בשבת וי"ט. ד"ה מה: דף קיז ע"א

פירוש שכ

ר"י מברך על השלימה המוציא והדר על אכילת מצה [על הפרוסה] ובוצע משתיהן ודרך לעשות כריכה על השלימה לקיים מצות בשלשתן. בא"ד:

פירוש שכא

נוהגין לעשות חרוסת עבה ואחר כך מקלשין אותו בשעת אכילה ביין וחומץ. ד"ה צריך:

פירוש שכב

עושין חרוסת בפירות הנכתבים בשיר השירים תפוח תאינה ורימון תמר אגוז שקידים בא"ד:
חרוסת זכר לטיט: ד"ה תגרי:

פירוש שכג

צ"ל ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים. ד"ה ונאמר: שם ע"ב
ואמרתם זבח פסח שצ"ל פסח שאנו אוכלין וכן מצה. ד"ה ואמרתם:

פירוש שכד

הללויה הללו אין התחלת מזמור. קמ"ז מזמורים בתהלים. ד"ה שעומדים: דף קיז ע"א

פירוש שכה

בקידוש אומר זכר ליציאת מצרים. ד"ה למען: שם ע"ב

פירוש שכו

פרך בא"ת ב"ש וג"ל שהוא ל"ט מלאכות. בא"ד:

פירוש שכז

מיהו מותר לשתות אחר אפיקומן מים ולא יין. ד"ה רביעי:

פירוש שכח

אין לחתום ביהללוך כי אם בנשמת. ד"ה ר"י: דף קיח ע"א

פירוש שכט

רננו צדיקים בה' אינו מן המזמור. ד"ה מהודו:

פירוש של

מצה מותר לאוכלה בשתי מקומות. ד"ה אמר: דף קיט ע"ב

פירוש שלא

הרוצה להתענות למחר וישן אסור לאכול אבל מתנמנם מותר. בא"ד:

פירוש שלב

הלל היה אוכל בתחלה סופגנין ובסוף כורך מצה ומרור ופסח. ד"ה באחרונה: דף קכ ע"א

פירוש שלג

מצה בזמן הזה דאורייתא. ד"ה רב אחא:

פירוש שלד

אוכל מצה אחר חצות לא יצא ידי חובתו. ד"ה אמר רבא: שם ע"ב

פירוש שלה

אין לברך שהחיינו ביום המילה אלא בשעת ברכה בפדיון הבן: